

Austrirani Slovenec

Leto V

Tedenska priloga »Slovenca« (st. 59) z dne 10. III. 1929

Štev. 10

Naše slovenske narodne noše: Skupina Korošcev in Korošic

Na levih in na desni dve Žiljanki, v sredini Rožauka, zadaj dva pastirja z Golice.

Na desni:

V noči od 16. na 17. pr. m. se je pripetila v Berlinu nesreča, o kakršnih beremo le redko. Eksplozija je namreč ogromni gasometer tamošnje plinarne, v katerem je bilo 27.000 kubičnih metrov plina. Razrušeno je sedva vse, razen silnih temeljev in težko je prizadeta tudi bližnja okolica. Naša slika nam kaže pozorišče eksplozije z razvalinami.

Na lev:

Še k rešitvi rimskega vprašanja

Poleg dveh slik, ki jih objavljamo na levi, je prejelo uredništvo od svojega rimskega so-trudnika naslednji dopis:

Rim, 17. februar 1929.

Napet dnevi, polni negotovga pričakovanja in nervoznega povpraševanja, so bili zadnji dnevi prejšnjega tedna, 8. do 11. februarja. Rimsko vprašanje je bilo predmet pogovorov doma, na cesti, na univerzi, a nihče ni vedel, ne kako, ne kdaj. Sama ugibanja. In tudi to pot so optimisti imeli prav: že v nedeljo, posebno pa v ponedeljek dopoldne so izvedele iznajdljive glave, da bo opoldne v lateranski palači podpisani pakt med sv. stolico in italij. vlado. Ko je ob tričetrt na dvanaest prispel prvi avto je bila zbrana na Lateranskem trgu mnogočea ljudi, posebno časnikarjev, ki so pozdravljali došle zastopnike obeh. Italije in sv. stolice. Bil je pač pomemben trenutek ne samo za Rim in Italijo, temveč za ves svet. Bila je podpisana končna rešitev tako zvanega Rimskega vprašanja, podpisani konkordat, ki je po izjavi sv. očeta Pija XI. — če ne najboljši, vendar eden najboljših, in pa finančni pakt. Važnost tega dogodka je najbolj jasna in spoznana tu v Rimu in navdušenje je nepopisno. N. L.

Na lev:

Pogrebni automobili

Skoro v vseh velikih mestih so že odpravili prevažanje mrtlic s konji in uveli posebne pogrebne avtomobile, ki so opremljeni bolj ali manj eleganco.

Naša slika nam kaže tak pogrebni avtomobil v Berlinu. Posnet je ob prilici pogreba barona Hünfelda, znamenitega prekoceanskega letalca na lanskem poletu »Bremenac« iz Evrope v Ameriko. V ozadju vhod v berlinsko katedralo, odkoder se je vrnil pogreb.

Dr. Milan Škerlj

profesor na ljubljanski juridični fakulteti, ki je imenovan za člana vrhovnega zakonodajnega sveta. Razen Škerlja sta v njem še Slovenci dr. Andrej Gosar in dr. Stefan Sugadin.

Udeleženci mednarodne železniške konference v Ljubljani

Dne 25. in 26. p. m. se je vršila v Ljubljani konferenca zastopnikov železniških uprav Jugoslavije, Češkoslovaške, Avstrije in Madžarske, ki je uredila direktne tarifne odnose med Jugoslavijo in Češkoslovaško. Naša slika nam kaže vse deležnike, med drugimi načelnik dr. Markovič (1), ravnatrlja Kneževiča (2), I. Manfredu in predsednika V. Korouneka (4), Češkoslovaška).

Biser kamniških planin

je prav gotovo Kamniška Bistrica, ena najlepših in najpričebnejših izletnih točk Ljubljanskega. Dosedaj je sprejemala številne goste skromna, majhna in lesena koča, lani so se pa Kamničani ujunačili in zgradili nov, tako lehen, udoben in znanec večji planinski dom, ki bo izletnike gotovo še bolj privabljjal nego staru kočo. Naša slika nam kaže obe novi stavbi tuk pod Kamniškim sedlom v prelepni zimski krasoti. (Foto Knauer, Ljubljana.)

Slike k Slovenskemu biografskemu leksikonu

Hohenwart Sigismund
(1745–1825) škof in botanik.

Kohenel Janez
(† 1594), kranjski deželni glavar.

Erberg Anton, S. J.
(1695–1746), modroslovec, bogoslov in pravnik.

Ezg bi hrot nač nreč
grifl zvoučigennuč
čiu starost neprigou
kotki mikolajevé per
sali nemugi mstěna
telešemobá neširu
kigenučeska hore
sčeženčesabuč ne
pri učnina uvigun
odřezanbosigje řečen
nanačelko vucelič
frateli Ipetali hor
de nemoká libčet
dilečenur. I pagħha
m-ia pomerien Ze
dau ħinu anħobxi ja
referenċe hawnu bl-

Aħnejn Zejk inspeċċat
det fil-felur dela feso
minn Esebexx tuorim
biera oħvelu u ħalli
tarra fil-farafha Esebexx
ugengenige Esebexx Che
se ih-nepalzem nuge-p
fapam Esebexx naxxix
nużżeq teħ del miż-żeen
pred bofuna oħra ma
sexx potomu żonni inn
deri. Ix-xam iż-żgħemmex
esebexx prijuu. Zien
ueġġi u lejha ta'bie aċ-
se missegħellim tere ne
pri u nna ġej idher minn
diċċe kloġġi u ż-żebbi

II, spomenik; str. 158 b.

nu nine nacru
danam 2e med
im 12ct, ich
lobest nasse m
02cepasgenige
nisch iden naich
nosten unni effe
ees tage dela
n delan usco
ast unibz lsf
troyuechu for
berachu boz
chi naga odc
nalo mogonka kom drears 12 vvo
osie beZekachu ¹² tenuo basien ¹² gzm
Zigreahu fons hyattia basiun, ib
doyavvi Zugge ligmi Egojentmosem

H. spomenik: str. 159a

Besedilo II. spomenika: Kdo bi ded naš ne sognrešil te v veki jemu be žiti , starosti ne prijemljovi , nikoliče pečali ne imy ni slzna telesne imoči , nu v veki jemu be žiti . Ponječe zavistjo by neprijažnino vgnan od slavi božj , potom na narod človečki strasti i pečali paido i nemoći i bez čedu smrt . I paki , bratrica , pomenem se , da i sinove božji narečem se . Potom ostanem sih mrzkih del , eče soč dela sotoina , eče trebū tvorim , brata oklevetam , eče tatuva , eče razboj , eče plti ugojenje , eče roti , kojih že ne pašem , nu je prestopam , eče nenavist : nižje teh del mrzneje pred božjima očima . Možete po tomu , sineci , videti i sami razumeti , eče hešc prve človeci v lica tacije akože i my jesem tere neprijažnina vznenavideš , a božjo (blagodeti) vzljubiš ; da potomu nine v crkvah jih klanjam se i modlim se jim i časti jih pijem i obeti naše jim nesem o sepašenje teles naših i duš naših . Tije že možem i my eser biti , eče taje dela načinem delati , jaže oni delaš : oni bo lačna natrovec , žejna napojaho , bosa obnjuha , naga odcahu , malomogoča v inę božje posečahu , mrzna sogreahu , stranna pod kroví svoje vvedehu , v tamnieah i v železneh vózih vklepenih posečahu i v inę božje te utešahu . Temi , temiti se deli bogu približaše . Tako , sineci , i nam se modliti tomuže vrhnemu ottru gospodi , dožda ni tamejo vseđi v cesarstvo svojo , eče jest ugotovljeno ikoni dokonč izvoljenikom božjem , I jesem , bratrica , pozvani i pobejeni egože ne možem nikim se lica ni skriti nikakože ubegati , nu je stati pred stolom božjim sa sprnikom našim , se zlodejem sluzim , i jesti se pred božjima očima vsakomu svojimi ust i svojim glagolom isgovedati , eče je na sem svete kiždo storil , libo bodi dobro , libo li si zlo . Da k temu dnu , sineti , myslit , ide ne kramo se ukloniti , nu je pred božjima očima stati i sij prjoj imeti , jože jesem povedal . Naš gospod sveti , Kristus , iže jest bolj teles naših i spasitelj duš naših , te on , poslednje balovanje posledje postavlji , ukazal je , jim že se nam достојi od jego zavrčati i jemu se oteći . Prejši naši žestokno stradahu nebo ič tepeho netlami i prinazeče ognji pečabe i mèti tnabu i po lesu vesabu i železni ključi je raztrgabu . A to pak my nine našu pravdu veri i pravdu ispovedajo teje možem storiti , eče oni rø veliki strastju stvorile . Da po tomu , sineci , božje rabe prizvavše , tere jim grehi vaše počete i jimi ispovedni budelete grehov vaših .

I. spomenik: str. 78a.

Brzinski

Najstarejše slovenske

Slovenski teksti, kateri so znani pod imenom zbiršinskih spomenikov so vpisani v rokopis, označen s št. 6426, katerega hrani danes Bavarska drž. biblioteka v Mnichem. Semkaj so ga prenesli že le 1. 1803, in sicer iz starega škofovskega mesta Freising na Bavarskem, kjer je bil last škof, cerkev, Freisingka škofija je že od 9. in 10. stol. imela bogata posestva in cerkev ter svetno oblast v delih slov, zemlje itd. pr. ob Vrbškem jezeru. Škofija Loka s široko okolico, Zg. Koroško, vato si je lahko razlagati vpis novih tekstov v enem njenih rokopisov. Rokopis obsega 160 listov iz pergamenta. Slovenski teksti so zapisani na listih 78, 78', 158', 159, 159', 160, 160'.

161, 161', vsega skupaj štejemo tri slov. tekste (prvi: 78—188, drugi 158—160, tretji 160—161'). Sicer je pa tekste v rokopisu napisalo več različnih rok, slovenske tekste dve roki (prva prvega, druga drugega in tretjega). Rokopis sam je povezan iz 8 sester i različnih zvezkov ali delov v eno knjigo. Posamezne dele druži vsebina, ki je liturgično - homiliaričnega značaja. Vzeva med latinskim in slovenskimi teksti ni organična, temveč obstaja le v toliko, da so liturgičnim in homiliaričnim delom tekston pripisani slovenski, ki so podobnega značaja. Teksti, lat. in slovenski, so

pisani s tako zvano karolinško minuskulo, to je pisavo, ki je bila od dobe Karla Vel. najbolj razširjena knjižna pisanja na lat. jeziku pišeče Evrope. Paleografska analiza glavnih latinskih in vseh treh slov. tekšov je dokazala, da so ti pisani ok. 1. 1000, in sicer v tipu pisave, kakor je bila za knjižne tekste v običaju posebno takrat na Ba-

I dabit nomen tuorum: tacogni gratia positione uel
i cote sumi iudiciorum: i cote tua misericordie libera:
Bust si pride tenebris sic te de uincere tenuis
necas: datum in dilectione uel: oratione utrum illa
torem: misericordia tua ne possem me reto: f
me duci: I mora illo uochi: sine deo: I mo uolue:
I mo uacuu: imo tenuis: I dabit ueritas: naldas
ben tuo misericordie uocum: tenui se se uia ueritatis
no uita: Indice omnia magna: illo uoluerunt pug
mecu uocatur ueritas: i uocem tenuit fidei:
sunt: uero tuo bene: tenuela: i uite: a morte:

Confratentur: sibi non famulus ac famulus est confitentes
te peccata: ut qui iniquitatem conscientiam flagellatio: et
reconciliationis fuerit: genitio consideretur: &
Amen: uox fratris deo: danno: tenuis: quipo Adalpoldi
deo: uox episcopi: tenuis: Engrat: uita: tenuis: thoska
Iufo: tenuis: hystor: tenuis: Sicc: Mire: Mire: tenuis:
Kalis: tenuis: Atila: tenuis: Quic: Amulio: Suno: Uta:
Zo: tenuis: Sigibert: Engrat: Ello: Ello: Lutg: tenuis:
Imaz: Enz: Engelperto: tenuis: Enza: Tanta: Diogn: Epp:
Dioces: Hocila: Sicc: Uta: Az: Minig: Isti sunt qui
confitentur deinceps.

I. spomenik : str. 78b.

spomeniki

zapisane besede

varskeem. Poteze, oblike črk, ligature, kratice in drugi znaki v slov. tekstih se ravnajo po minuskuli, kakor je bila okoli L 1000, v prvi vrsti v rabi za tekste napisane na lat. jeziku.

Za postanek slov. tekstopov ok. l. 1000, govorijo tudi splošni historični razlogi, nikakor pa ne moremo reči, da je Freisingški škof Abraham (vladal 957-994), kakor je to domnevalo Kopitar, sam napisal vsaj deležna slovenske tekste in bil po rodu Kranjec ali Košaršec. Tudi se ne da dokazati iniciatorstvo škofa Abrahama pri postanku munichenskega rokopisa ali pa ožji stiki, ki bi obstajali med škofom Abrahamom in postankom slov. tekstopov ter Slovenci sploh.

Prvi in tretji brižinski spomenik vsebujejo nčitno izpoved, drugi pa nagovor, torej prav za prav del pridege, ki jo je našnik vernikom podal in s katero jih je vzpodobil h kesanj; tako tvorita drugi in tretji spomenik po vsebini eno celoto.

Jezik v brižinskih spomeniških ni enoten, marveč kaže za en in isti pojav ali obliko večkrat dve imenici; tako imamo jega poleg jega (danes njega), zadeneš poleg poščedisi (danes -š), me poleg moje (danes mojje), greh poleg grehov v množinskem rodilniku (danes grehov). stvoriti poleg storiti, eže protiterete (danes teri itd.). Ali razmerje med takimi dvojnimi oblikami je po svojem bistvu vedno isto ter se nam izkaže kot odnos mlajše do starejše oblike. To dejstvo že samo pravi, da je postanek brižinskih spomenikov vezan na obstoju enakih in podob-

(Nadaljevanje na strani 80.)

ukifelz:z: niuen
meacose ulagi
nugafan prob
bolom besigern Ze
spyrnicon nafim
lellodgen flapm
gesft:z: pred bosf
aa ofima v2wo
in zuorni v2n
zuorn glagolem
boruerdri finge
afemzizere chifa
uorn libobohu do
rolbaleze Ze
Bormedent Zumb
uorn ide neer
uore volonree na
gt prie bofima ofima
flame 12:0 prie imers
rusgezelim borvedal
flas go2bad Quercus
isegest bals tele2naffh
v2pafrel dusraffh ton
bo2llcline halouren
gt po2lledge po2lflores
meacalge in se2re naf
do2flor od gego Zamie
kari igenuze oters
priest nafsi Tef2voo
trapachio nebore ze
pechu medium ipri
ni2se agni persache
meech inachu ipole
vurfaclai isele2gudius

II. spomenik: str. 159b.

Vlchogdor	milez- daban ne-
u2mathrie	rancor- mehrden
diam. Hc	nabudinen dinc
el, ptiuuo	prectruma osim
go dinc	treul igdase pri
m libb dage	les hodec. Siuun
udine. Tago	Imreum - comusdo
ueden bdo	puZuem dele. Tebe
arn. Isco	bese milofshi vus
ezpodi.	poruso uza mora
m. Trebe	Elouach. Imora
Canuhe	dela. Imore pomf
u. Indle	teme. Imore qidhe.
elacose	Imore tele. Imor
am etho	simot. Imoru defu
edisi. Damm	Criste bos. qimur
di tanow	ise wli ragl noll

II. spomenik: str. 161 a.

ge razrigachu atobac
muri ninge našu pšati
dnu vuerun ipravudne
1/2bovuednu totemosim
Bormi escomi te vuc
lico strastni auorise-
daporomu 1/2/1 bosí
raba prazuaufse tige
im greechi uuaſa poſte
te ūm 1/2poſvedni bo
dere greehov uuaſib

H. spomenik: str. 160 a

SERMO IN NATIVITATE SCÆ MA
RIÆ VIRGINIS ET SCI CORBINI
ANI CONFESSORIS
Quidem multa in nobis est adoratio tuorum cultus
et quae singulariter in primis sollemnibus festis; pre-
cendo vobis gratias; non intermissione. Sed q[uod] dona
tu bonitatis collatores; et tua misericordia cuique e-
stimate; immo ut quis non dederit ex tua parte quicquid
est iustificare. Adhuc postmodum; certe mihi; ipsa deu-
te felicitate tunc inservit di quaenamq[ue] cunctis mundis
genuit etiam suauitatem. Quae nunc per seculum autem
et ultro nominatus duxit ad hanc ubi abraham oce-

III. spomenik: str. 161.

Razne zanimivosti in posebnosti

**Otroku svetlobe,
zraka in sonca**

Moderno otroško skrbstvo smatra navedeni stavek za najvažnejši, zato postavljajo v državljeno zavodu za pobijanje umrljnosti otrok v Berlinu otroške posteljice tudi pozimi podnevi kar na prostu.

**Pisalni stroj
v otroških vrtcih**

za pouk v branju in pisanju so uvedli v New Yorku, češ da se otroci hitreje prineče, če zagledajo izgovorjeno takoj tudi napisano. Baje se je ta pouk obnesel.

Spodaj:
Potujoči baremi

Arabski kralj je naročil v neki londonski avtomobilski tovarni več avtov za prevažanje svojega harema, ki ga spremlja tudi na številnih kraljevih potovanjih. Ti potujoči baremi so na vseh straneh dobro zaprti, tako da prodre vanje le zrak, znotraj so pa urejeni jako udobno. Ti avtomobili so vzbujali v Londonu seveda veliko pozornost.

Na levji:
Kralj živalstva

Izredno lep primerek leva, ki ga hrani zoološki vrt v San Diegu v Kaliforniji. Po Hagenbeckovem načinu tudi v San Diegu ne hranijo živali v kletkah, temveč v živalskem vrtu, ki je prirejen tako, da po možnosti ustreza pravi življenjski okolici dotednih živali. Vsi bi želeli, da bi bil tak tudi obetajoči se nam Zoo v Ljubljani.

Spodaj:
Zvesti varuh

Pred kratkim so skušali roperji vložiti v neko veliko berlinsko mesnico. Mali gospodarjev kužek se jim je postavil hrabro v bran, jih dobro obgrizel ter s silnim lajanjem res priklical pomoč, toda pri tem je dobil tudi sam toliko udarcev, da so ga morali oddati v bolnico za živali, upati pa je, da bo zvesti čuvaj okreval.

Anton Janežič

župan v Brabrovniku pri Ormožu, ki je nedavno obhajal 30 letnico svojega zaslужnega in plodonosnega župovanja.

Nova moderna elektrarna

drž. premogovnika v Velenju, ki začne obratovati še to pomlad. Ta elektrarna bo polnila tudi nova električna motorna vozila na famošni železnici, ki jih nameravajo uvesti.

K skrivnostnemu in rafiniranemu ropu v Mariboru

na Meljski cesti št. 10, v sohi menjalničnega vodje g. Rajka Ločnika. Pri oknu X se je neposredno v njegovi bližini izvršil napad na g. Ločnika, ko je prispel iz sosedne sohe (okno XX), kjer se nahaja blagajna, iz katere sta neznana zoparja odnesla 150.000 dinarjev gotovine ter raznih dragocenosti v skupni vrednosti 20.000 dinarjev. Na levi strani, ob koncu pritličnega poslopja, se nahaja gostilna pri »Belem zajetu«, katere lastnik g. Höningmann je tako prispel g. Ločniku, ko se je čez pol ure zavedel, na pomoč ter obvestil o dogodku službujočega stražnika. Senzacionalen rop je Mariborčane zelo razburil.

G. SUHAČ KUPUJE RADI

G. SUHAČ MONTIKA RADI

G. SUHAČ POSLUŠA RADI

K današnji uganki: Naše tri slike nam kažejo g. Suhača, ko kupuje, montira in posluša radio. Bistromini reševalci naj sedaj skušajo izmisliti si četrto sliko, ki bi predstavljala smešen, dušovit ali efekten konec te »Radio« serije. Za dve najbolj duhoviti rešitvi se razpisujeta nagradi I. Bradač: Nemško-slovenski slovar in H. Haggard: Heli cesarja Montezume. Kot rešitev se bo upošteval poleg risbe tudi tečen opis 4. slike. Pri opisu seveda zadošča samo bistveno. Slik na steni in podoljnega seveda ni treba omenjanati.

Rješitev krizaljke v št. 8, »Il. Slov.« se glasi: Voda ravno: 1. kos; 4. tip; 6. mak; 9. Donava; 10. im; 12. kl; 13. opal; 14. ep; 16. Alois; 17. ta; 18. oklep; 20. pa; 22. SI; 23. ur; 24. osvetla; 25. ak; 26. stes; 28. povelje; 31. za; 32. nit; 33. oreli; 34. Ig; 36. Akon; 37. — it; 39. in; 41. Ig; 42. Onjegim; 45. Omladina; 46. Arno; 48. au; 49. da; 50. ee; 52. aj; 53. ovo; 55. Makedonija. — Naučnično: 1. kopu; 2. ma; 3. salo; 4. tsel; 5. pi; 7. akor; 8. kis; 9. dolar; 11. na; 15. past; 19. planeti; 20. pas; 21. Moto; 25. Severno more; 26. Evlalija; 28. SPA; 30. ji; 31. Eva in Adan; 33. no; 35. glina; 38. T. Edison; 40. Amanija; 45. ul; 44. gii; 45. os; 47. Ra; 51. Eva; 52. nu; 54. ej.

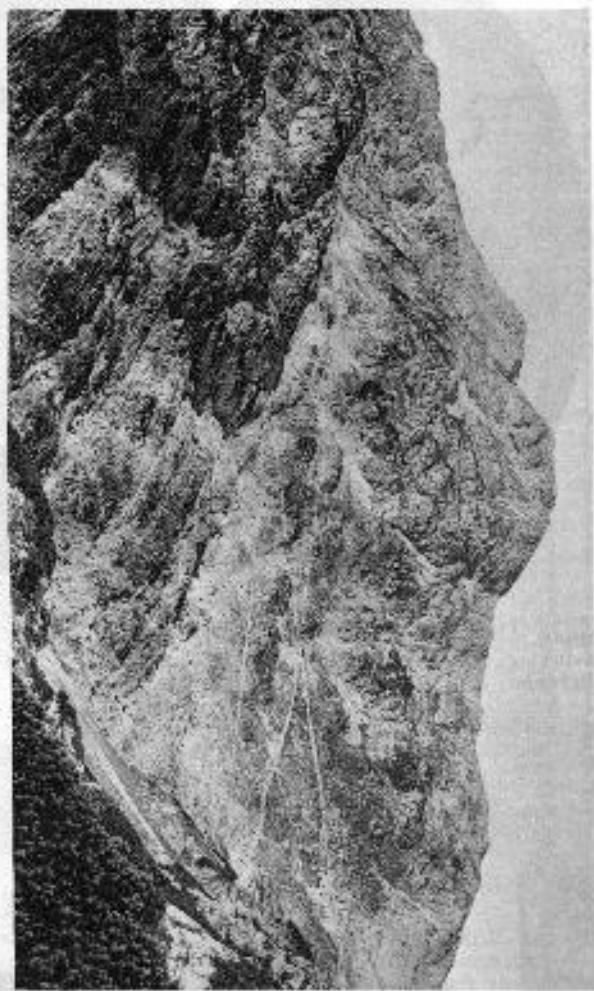
Za L. nagrado je bil izbran: Orešnik J., Maribor; za II. pa A. Hočevar, Grosuplje.

(Konec članka z strani 77.)

nih molilvenih formularjev v se starejši dobi (IX. stol.). Dalje je važno tudi to, da ima starocerkvena slovenska književnost enakšno očitno izpoved, kakršno beremo v III. našem spomeniku, in sicer v sinajskem evhologiju in enakšen nalogovor, kakršnega imata naš II. spomenik, je tudi še v neki stesl. homiliji sv. Klementa pedan. Obe ti dve formuli sta v najlesnejši zvezi s formulami rimske cerkve. Vse lo je povzročilo različne razlage o postanku slov. spomenikov in tudi o kraju, kjer so nastali. Zadnja velodna izdaja briž. spomenikov, ki jo je l. 1896. priredil za češko akademijo Václav Vondrák, je nčela, da so naši spomeniki nastali na osnovi stesl. predlog. najbrž na ozemlju, kjer se je delovanje Cirila in Metoda in nemških misijonarjev krizalo, to hi hilo torej v Prekmurju in pod okrog. Vendar je odtej znaten, že dokaj napredovala, čeprav še danes ne more podati jasne slike o postanku briž. spomenikov. Po vsem tem, kar nam prina in pripoveduje starejša slovenska zgodovina, dalje po dejstvu, da so to zapiski misijonarja freisinške škofije, mo-

remo reči, da je domovina briž. spomenikov slovenska Koroska. Po jeziku pa tega ne moremo tako določno trditi; kajti jezik v teh spomenikih še ni tako razvit, da bi kazal, kake izrazite dialektrične poteze. Mnogo njegovih črt je še praslovanskih (na pr. ima še nosna vokala e in o), druge so pravkar na potu razvoja k slovenskim (na pr. v prehaja v i, ž v r pri možen poleg tere, za kar imamo danes morem in teri, ali ti pojavi so taki, ki so postali last vseh slovenskih dialektov). So sicer nekatere oblike v naših spomenikih, ki se zde, da so koroske, na prim. v sedli za današnje vseli, venčih za vočih, ma za moja, bratrica in podobne, kajti te nas spominjajo na ziljsko vidlice (drugod viličet, ma, tva, na rožansko venč, na splošno korosko bratrorize břat). Ali treba je reči, da ni le možno, mar več da se more vsaj za nekatere teh pojavov celo dokazati, da so bili v 10. stol. še last vseh slovenskih dialektov in ne samo koroskih, ki so, kakor še v marsikakem drugem oziru, ohranili mnogo več starinskih potez, med katere štejemo tudi te, ki smo jih tu navedli.

Slike k zemljevidu slovenskega ozemlja

Bogatin (2008 m) v Julijskih Alpah.

Naročajte Slovence!

Sergej Minčev:

Car Berendej.

(Povest iz sibirskega pragozda.)

XIV. poglavje.

A puške in pištole z naboji je velel Vedenej Savič zanesti noter. Gospodarju to menda ni bilo prav. — Čemu pa vam hodo v izbi? — je reklo: — saj se menda ne zbirate v vojno?

Nabite so vse, zunaj lahko postane smodnik vlažen! — mu je odgovoril Vedenej Savič. Na tihem pa si je mislil: — kaj hočeš, tako bo že bolj varno pri teh butalcih sredi gozda.

Gostje niso bili z domačini skupaj, temveč v novi hiši, ki so jo bili natesno prizidali k stari. Čim je stopil Vedenej Savič s fanti čez prag, jim je močno zadišalo po sveži smoli, ko da bi zapihal vetrč iz cedrove lajge. Razen tistih duri, skozi katere so noter prišli, so bile nasproti še druge. Nilka jih je takoj odprl in poškilil še tja. Videl je tesno stransko kamričo. Strop tam še ni bil dograjen. Med tramovi v kotu se je videla skozi črno luknjo vrsta nosilev: majkalo je še stropnih desak. Nilka si je vse pazno ogledal in zaprl zopet na tihem duri.

Potem so opravili sli večerjo. Gospodarjevi sinovi, sami krepki kmetje, so jim noter privlekli in postlali po tleh menda cel stog sena. Gostom se niso zdeli domačini nič kaj prijazni; preveč so bili molčeci in mrki, kakor lipovi bogovi so bili videti.

Za spanje je bilo še prezgodaj. Fantje so malo stopili ven, da si selo ogledajo. Vedenej Savič pa se je jel pogovarjati z gospodarjem. Tudi Merkul je bil redkobeseden, vendar pa je privlekkel iz njega

poslovodja vse, kar bi bil rad zvedel. Spoznal je, da je stala ta naselbina že petnajst let ob Usu. Prvi je prišel v ta kraj Ivan Afanasjič in s seboj pripeljal dve rodbini. Potem so se polagoma zatekali pod njezovo oblast še drugi begunec iz grešnega sveta, in na ta način je nastalo slednjič selo Usinsko. Prav za prav bi se lahko pisalo selo kar kneževina: toliko grude in gozdov je spadalo k njemu! Starci je vladal kakor knez, vse je razsodil in določil. Kdor mu je bil všeč, temu je lahko vse naklonil, kogar pa ni maral, ga je lahko po svojem preudarku kaznoval.

Merkul je o starcu govoril previdno in tudi spoštljivo.

Vedenej Savič se je tako poglobil v razgovor, da sploh ni opazil, kako se je zmračilo. Merkul pa je reklo, da ima še posla, se od gosta poslovil in odšel v svojo hišo. Kmalu nato se je povrnil tudi Grigorij sam: Nilka in Mikita sta odšla v hlev, da položita na noč konjem kromo. Ko sta se vrnila v izbo, so legli spat. A Vedenej Savič se je sključil, prekrižal roke na hrbtnu in pričel korakati iz kota v kot, pa na samem moževati. Hudo ga je vzne-mirjalo, da je vse tako bedasto starcu izblebetal. Zdaj so vedeli ti gozdni butalec, si je mislil, da se bomo iz Urjanbaja povrnili z denarjem. Kaj, če nas bodo kje počakali v zasedi?

Tudi Mikita ni mogel zaspati. Težko je vzdihoval, kakor da ga je konj pohodil, potem se je vsezel in vrpel raz sebe kaftan.

— Soporno je tu, — je reklo: — h konjem grem spat, zunaj je bolj zračno!

— No, pa pojdi, — je odgovoril poslovodja. — Ali ne boš vzel pištole s seboj? — je nenadno dodal.

(Dalje prihodnjie.)